

Trenuję umysł z Lokomotywą. Liczę. Pomocnik

STRONY 2–3 Przeliczanie zabawek

Ćwiczenie 1

- ▶▶ Spójrz na obrazki. Jakie zabawki na nich rozpoznajesz?
- ▶▶ Czy wiesz, ile jest wagoników? Co trzeba zrobić, żeby odpowiedzieć na to pytanie? [policzyć wagoniki] Policz, ile wagoników jest na obrazku. Policz szare kreski narysowane pod obrazkiem. Czy jest ich tyle samo co wagoników?
- ▶▶ Narysuj te kreski kredką po śladzie. Staraj się rysować od linii do linii.
- ▶▶ Ile jest zajęczków? Narysuj pod nimi tyle samo kresek. Rysuj starannie od linii do linii. Ile kresek narysowałeś?

Analogiczne polecenia formułujemy odnośnie do pozostałych grup zabawek (samochodzików, pajacyków, piłeczek, piłek, kotków, lalek, laleczek, myszek).

Polecenia dodatkowe

- ▶▶ W której grupie jest najwięcej zabawek? Przy której grupie zabawek narysowałeś najwięcej kresek? Których zabawek jest najmniej?
- ▶▶ Czego jest więcej: kotków czy zajęczków (dużych lalek czy małych, pajacyków czy samochodzików)?
Zabawki mają różne wielkości, więc niektóre dzieci mogą błędnie stwierdzić na przykład, że najwięcej jest dużych lalek. Prawdopodobnie te dzieci nie odróżniają pojęć: *najwięcej* i *największy* lub też nieuważnie słuchają pytań. Z takimi dziećmi należy przeprowadzić jak najwięcej ćwiczeń czynnościowych z zadawaniem pytań typu: *Ile tu przedmiotów? A ile tu? Czy jest ich tyle samo?*
- ▶▶ Których zabawek jest tyle samo co samochodzików? Których zabawek jest więcej niż samochodzików? Jak to najłatwiej sprawdzić? [porównać ilości narysowanych kresek]
- ▶▶ Ile jest razem wszystkich piłek? Ile jest razem wszystkich lalek?
- ▶▶ Czy dałoby się duże lalki i pajacyki ustawić w pary tak, aby w każdej parze była jedna duża lalka i jeden pajacyk?

Ćwiczenie 2

- ▶▶ Wytnij kwadraty z kropkami umieszczone na marginesie strony, pomieszaj je, a następnie ułóż kwadraty w kolejności od najmniejszej do największej liczby kropek. Kwadraty o tej samej liczbie kropek ułóż jeden pod drugim.
- ▶▶ Wklej kwadraty przy odpowiednich obrazkach tak, aby kropek na kwadracie było tyle samo co zabawek.
- ▶▶ Czy kropek na kwadracie jest tyle samo co kresek?
- ▶▶ Ile jest kropek na kwadratach, które ci zostały? Wklej je w wyznaczonym miejscu na dole strony 3 i narysuj obok tyle kresek, ile jest łącznie kropek na tych kwadratach.

STRONA 4 Rysowanie podanej liczby obiektów

Ćwiczenie

- ▶▶ Popatrz na pomarańczową pętlę z żółędziem. Policz kreski znajdujące się przy tej pętli. Ile ich jest? Ile żółędzi trzeba dorysować w pętli, żeby razem było ich tyle, ile jest kresek? [5] Dorysuj w pętli 5 żółędzi. Policz, ile jest razem żółędzi. [6]

Analogiczne polecenia formułujemy odnośnie do pozostałych pętli.

Polecenia dodatkowe

- ▶▶ Czego jest najwięcej: żółędzi, kasztanów, liści czy grzybków? [żółędzi] Czego jest najmniej? [grzybków] Czego jest więcej: grzybków czy kasztanów? [kastanów]

Należy dzieciom zwrócić uwagę, że aby odpowiedzieć na te pytania, można porównywać liczby kolorowych kresek.

- ▶▶ Ile grzybków trzeba by dorysować, żeby było ich tyle samo co żółtędi? [3]
- ▶▶ Ile kasztanów trzeba by dorysować, żeby było ich tyle samo co liści? [1]

STRONA 5 Naklejanie podanej liczby owoców

Ćwiczenie

Dzieci wykonują ćwiczenie samodzielnie.

Polecenia dodatkowe

Na osobnych kartkach dzieci rysują talerz i przyklejają na nim pozostałe naklejki z owocami. Następnie przeliczają, ile owoców jest na talerzu i rysują obok odpowiednią liczbę kresek.

STRONY 6–7 Wzory ułożone z patyczków

Ćwiczenie 1

- ▶▶ Co przedstawiają wzory ułożone z patyczków?
- ▶▶ Ile żółtych patyczków wykorzystano do zbudowania samochodu? Ile niebieskich, a ile – czerwonych? Ile guzików było potrzebnych?
- ▶▶ Policz kreski narysowane pod rysunkiem. Czy kresek jest tyle samo co patyczków?
- ▶▶ Policz czerwone patyczki wykorzystane do ułożenia ptaka. Narysuj pod ptakiem tyle samo czerwonych kresek. Policz czarne patyczki i narysuj czarne kreski. To samo zrób w wypadku żółtych patyczków. Na końcu dorysuj zielony guzik.

Analogicznie dzieci postępują z rakieta i samolotem.

Ćwiczenie 2

Dzieci samodzielnie wykonują ćwiczenie.

Polecenia dodatkowe

- ▶▶ Ile łącznie guzików wykorzystano do ułożenia obiektów na tej stronie? A ile na obu stronach (6 i 7)?
- ▶▶ Ile patyczków użyto łącznie do ułożenia żaglówki?
- ▶▶ Ile łącznie czerwonych patyczków użyto do ułożenia obiektów na tej stronie?

Zadajemy dzieciom jeszcze kilka analogicznych pytań.

STRONA 8 Nauka gry w ścigankę

Ćwiczenie 1

- ▶▶ Spójrz na planszę. Poszukaj żółtego pionka. Ile oczek wyrzucił gracz „żółty”? Czy dobrze zaznaczono, na którym polu powinien znaleźć się ten gracz po wykonaniu ruchu?
- ▶▶ Znajdź niebieski pionek na planszy. Ile oczek wyrzucił gracz „niebieski”? Dorysuj do tej kostki linię pokazującą, na którym polu się teraz znajdzie, i pokoloruj to pole na niebiesko.

Analogicznie dzieci znajdują miejsca, na których znajdują się pozostałe pionki.

Polecenia dodatkowe

- ▶▶ Wyobraź sobie, że grasz w Smoka i masz niewiarygodne szczęście. Na kostce wypada zawsze szóstka. Zaznacz pola, na których staniesz po trzech kolejnych rzutach.
- ▶▶ Ile oczek musi łącznie wyrzucić gracz w trakcie gry, aby dotrzeć do mety?

Ćwiczenie 2

Dzieci wykonują ćwiczenie samodzielnie.

Polecenia dodatkowe

- ▶▶ Który z graczy wyrzucił najwięcej oczek, a który – najmniej?

▶▶ Czy po wykonaniu zaznaczonego ruchu gracz „pomarańczowy” ma szansę po kolejnych czterech ruchach dotrzeć do mety? A gracz „niebieski”?

STRONY 9–10 Ćwiczenia manipulacyjne – gry planszowe

Dzieci wycinają planszę do gry w Żabki (można też zaproponować, żeby nadały tej grze własną nazwę). Nauczyciel omawia zasady gry.

▶▶ Obejrzyj dokładnie planszę – co cię na niej zaciekało, zdziwiło? Jakie pola widzisz na planszy? Co się stanie, gdy pionek stanie na żółtym polu? Co oznaczają zielone pola?

▶▶ Co się stanie, kiedy w trakcie gry twój pionek stanie na pierwszym żółtym polu? A co się stanie, gdy twój pionek stanie na następnym żółtym polu?

Dzieci grają w parach. Tym, które znudzą się grą Żabki, można zaproponować, by zagrały w chińczyka (na drugiej stronie planszy).

Planszę należy zachować, by zaproponować dzieciom zagranie w jedną z tych gier innego dnia.

STRONA 11 Analizowanie, jak inne dzieci grały w Żabki

Ćwiczenia 1 i 2

▶▶ Ela grała niebieskim pionkiem. Popatrz na kostki narysowane obok niebieskiego pionka. Ile oczek wyrzuciła w pierwszej kolejce? Ile w drugiej, a ile – w trzeciej i czwartej kolejce?

Analogiczne pytania zadajemy odnośnie do rzutów Antka.

▶▶ Na planszy zaznaczono niebieskim kolorem, w którym miejscu stanął pionek Eli po pierwszym jej rzucie. Sprawdź, czy miejsce zostało dobrze zaznaczone. Odczytaj jeszcze raz z obrazka u góry, ile oczek w kolejnych rzutach wyrzuciła Ela. Narysuj na planszy niebieską kropkę na tych polach, na których zatrzymała się Ela po drugim, trzecim i czwartym rzucie.

Następnie dzieci zaznaczają czerwoną kropką, gdzie stał Antek po kolejnych rzutach.

▶▶ Po kolejnym (piątym) rzucie Ela (nie widać tego wyniku rzutu na ilustracji) znalazła się na żółtym polu. Ile oczek wyrzuciła w tym piątym rzucie? Co musiała zrobić Ela, gdy stanęła na żółtym polu?

Takie same pytania zadajemy odnośnie do Antka.

STRONA 12 Utrwalenie zasad gry w domino

Ćwiczenia 1 i 2

Dzieci samodzielnie rozwiązują zadania z tej strony. Zadanie drugie stanowi wstęp do gry w domino kropkowo-patyczkowe zamieszczone w wycinance na kolejnej stronie.

STRONY 13–14 Ćwiczenia manipulacyjne – gra w domino kropkowo-patyczkowe

Dzieci wycinają kostki domina patyczkowo-kropkowego. Oglądają je i najpierw się nimi bawią w następujący sposób: nauczyciel podaje liczbę, np. 4, a dzieci wyszukują wszystkie kostki, na których na jednej części są 4 kropki lub 4 patyczki.

Później przypominamy podstawową zasadę gry: do 3 kropek można dotożyć albo 3 kropki, albo 3 patyczki (analogicznie jest z innymi liczbami kropek i patyczków). Części typu mydło (czyli bez kropek i patyczków) można dokładać według umowy – albo tylko do mydła, albo do dowolnego pola.

Dzieci grają parami jednym kompletem kartoników domina lub dwoma kompletami.

Można też zaproponować inne zabawy z papierowymi kostkami domina:

▶▶ Znajdź kostki domina, na których patyczków jest tyle samo co kropeczek.

▶▶ Znajdź kostki domina, na których kropeczek jest mniej niż patyczków.

▶▶ Znajdź kostki domina, na których kropeczek jest więcej niż patyczków.

STRONA 15 Zabawy z kostkami domino, układanie domina

Ćwiczenie 1

Zadanie pierwsze dzieci wykonują samodzielnie. Gdy oswoją się już z układem kresek na polach domina, rozwiążemy kolejne zadanie.

Ćwiczenie 2

- ▶▶ Wytnij kostki domina umieszczone na marginesie strony.
- ▶▶ Niektóre kartoniki z ułożonego domina usunięto. Czy wiesz jakie? Spróbuj przyłożyć w pustych miejscach odpowiednie kartoniki z wycinanki.
- ▶▶ Przyklej brakujące kostki we właściwych miejscach.
- ▶▶ Porównaj z kolegą z ławki, czy wykonał to zadanie tak samo jak ty.

STRONY 16–17 Zliczanie osób o podanych cechach

Ćwiczenie 1

- ▶▶ Ile dzieci jest na obrazku? Ile jest dziewczynek? Ilu jest chłopców?
- ▶▶ Ile dzieci nie nosi okularów?
- ▶▶ Ile jest dziewczynek z długimi włosami?
- ▶▶ Ile dzieci na rysunku ma czapki z pomponami? Narysuj przy ikonce czapki z pomponem w ramce w prawym dolnym rogu strony tyle kresek, ile czapek z pomponem znalazłeś na obrazku. Analogiczne polecenia formułujemy odnośnie do czapek z daszkiem, okularów i szalików.

Polecenia dodatkowe

- ▶▶ Czy więcej jest dziewczynek czy chłopców w czapkach z daszkiem?
- ▶▶ Czy dzieci z tego obrazka można by ustawić w pary tak, aby każda dziewczynka stała w parze z chłopcem?

Ćwiczenie 2

- ▶▶ Ilu panów przedstawiono na obrazkach? Czy wszyscy są w podobnym wieku? Jak myślisz, który jest najmłodszy? Ilu panów ma marynarkę? Ilu panów jest zupełnie łysych?
- ▶▶ Ile pań przedstawiono na obrazkach? Czy wszystkie są w podobnym wieku? Jak myślisz, która jest najmłodsza? Ile pań ma długie włosy?
- ▶▶ Spójrz na legendę do tych obrazków przedstawioną w lewym górnym rogu. Co nam podpowiada? [Pięć osób powinno mieć okulary, cztery osoby powinny mieć kapelusze, dwie – wąsy, a trzy – korale.] Dzieci dorysowują wybranym osobom wąsy, okulary, kapelusze i korale zgodnie z liczbą kresek w instrukcji.

Warto zwrócić dzieciom uwagę, że wąsy mogą mieć tylko panowie, a korale – raczej panie.

Polecenia dodatkowe

- ▶▶ Przyjrzyj się teraz wszystkim uzupełnionym przez siebie obrazkom. Ile jest osób w kapeluszach? Czy w twojej wersji więcej jest pań w kapeluszach czy panów w kapeluszach? Ile osób ma okulary? Czy więcej jest panów w okularach czy pań w okularach?

STRONY 18–19 Przeliczanie w zakresie 10

Na początku można dzieciom przypomnieć nazwy drzew, z których pochodzą liście przedstawione na s. 18: dąb, klon, brzoza, lipa i buk.

Ćwiczenie 1

Dzieci wykonują ćwiczenie samodzielnie.

Ćwiczenie 2

- ▶▶ Popatrz na obrazek z liśćmi klonu i obrazek z liśćmi buka. Który obrazek jest większy? [ten z liśćmi klonu] Na którym z tych obrazków jest więcej liści? A na którym liście są większe? Analogiczne polecenia formułujemy odnośnie do innych par obrazków. Następnie dzieci odpowiadają na pytania postawione w ćwiczeniu.

Ćwiczenie 3

▶▶ Popatrz na zdjęcia dłoni dziecka. Pod pierwszym zdjęciem jest sznurek z nawleczonymi koralikami. Ile palców jest widocznych nad koralikami? Policz, ile koralików nawleczono na sznurek umieszczony pod tymi dłońmi. Czy widać tyle samo palców, ile jest koralików?

▶▶ Ile palców jest widocznych na kolejnym zdjęciu? Narysuj na sznurku tyle samo koralików.

Analogiczne polecenia formułujemy odnośnie do kolejnych przykładów.

Polecenie dodatkowe

▶▶ Na którym sznurku jest najwięcej koralików, a na którym – najmniej?

Ćwiczenie 4

▶▶ Popatrz jeszcze raz na pierwszy sznurek koralików. Ile ich jest? Ilu koralików brakuje do 10? Weź zieloną kredkę i dorysuj na sznurku brakujące koraliki.

Analogiczne polecenia formułujemy odnośnie do kolejnych przykładów.

STRONA 20 Sznurki z 5 koralikami

Ćwiczenia na tej stronie utrwalają rozkład liczby 5 na składniki.

Ćwiczenie 1

To ćwiczenie warto wykonać wspólnie z dziećmi.

▶▶ Popatrz na sznurek z czerwonymi koralikami. Ile jest razem czerwonych koralików? Ile jest koralików z prawej strony, a ile – z lewej?

▶▶ Policz czerwone kreski na kwadracie umieszczonym z prawej strony sznurka. Ile ich jest? Czy jest ich tyle samo co koralików po tej stronie?

▶▶ Policz czerwone kreski na kwadracie umieszczonym z lewej strony sznurka. Ile ich jest? Czy jest ich tyle samo co koralików po tej stronie?

▶▶ Ile jest łącznie niebieskich kresek po obu stronach niebieskiego sznurka?

▶▶ Ile jest kresek na kwadracie z lewej strony sznurka? Narysuj po tej stronie sznurka tyle samo koralików.

▶▶ Ile jest kresek na kwadracie z prawej strony sznurka? Narysuj po tej stronie sznurka tyle samo koralików.

▶▶ Policz wszystkie niebieskie koraliki. Czy jest ich tyle samo, ile jest łącznie niebieskich kresek?

Analogiczne polecenia formułujemy odnośnie do zielonego sznurka.

Ćwiczenia 2 i 3

Te ćwiczenia dzieci mogą wykonać samodzielnie.

Ćwiczenie 4

To ćwiczenie ma uzmysłwić dzieciom, że 5 można rozłożyć na składniki na wiele sposobów. Warto omówić je dokładnie.

STRONA 21 Sznurki z 10 koralikami

Praca z tą stroną przebiega w ten sam sposób jak ze s. 20 ćwiczeń.

STRONY 22 Przeliczanie w zakresie 10 – wprowadzenie do grupowania piątkami

Ćwiczenie

Dzieci wykonują ćwiczenie samodzielnie. Dla ułatwienia można dzieciom polecić, aby najpierw narysowały pętlę, w której znajdzie się 5 zabawek, a dopiero w dalszej kolejności ustalały, ile zabawek jest poza pętlą.

Polecenia dodatkowe

▶▶ Których zabawek jest najwięcej, a których – najmniej?

▶▶ Ile zabawek trzeba by dołożyć w kolejnych grupach, aby w każdej z nich było ich 10?

STRONY 23–24 Ćwiczenie manipulacyjne – karty kropkowo-patyczkowe

Dzieci wycinają karty do gry. Jest ich 20. Na każdej karcie są patyczki albo kropki reprezentujące liczby od 1 do 10. Elementy na kartach z liczbami większymi od 5 są tak ułożone, że po jakimś czasie dzieci powinny zauważyć, że można skrócić czas przeliczania, licząc od 5.

- ▶▶ Wybierz wszystkie karty, na których jest 5 elementów. Ile masz takich kart? [2]
- ▶▶ Wybierz wszystkie karty, na których jest mniej niż 4 elementy. Ile masz takich kart? [6]
- ▶▶ Wybierz wszystkie karty, na których jest więcej niż 7 elementów. Ile masz takich kart? [6]

Kartami można grać w różne gry (podobne do innych gier karcianych).

Jedną z nich opisano na s. 23 ćwiczeń. Warto, aby dzieci zagrały w tę grę kilka razy. Wtedy będą miały możliwość odkrycia strategii dokładania na stole jak „największej” karty.

Oto przykład innej gry z wykorzystaniem wyciętych kart:

- W grze bierze udział dwóch graczy.
- Przetasowaną talię kart (z jednego lub dwóch kompletów) dzieli się na dwie części. Gracze układają swoje karty w stosiki jedna na drugiej rewersami (koszulkami) do góry.
- Obaj gracze równocześnie wykładają po jednej karcie ze stosika i porównują, ile elementów jest na każdej z nich. Gracz z kartą o większej liczbie elementów bierze obie karty i kładzie obok (albo pod spodem) swojego stosika.
- Jeśli na kartach jest tyle samo elementów, rozpoczyna się wojna. Należy wziąć po jednej karcie, położyć je rewersem do góry na swoich kartach odkrytych, a następnie wyciągnąć kolejną kartę i położyć odkrytą na zakrytych kartach. Następnie należy je porównać. Wyższa karta wygrywa, a zwycięzca wojny zabiera wszystkie karty wykorzystane w wojnie.
- Wygrywa ten, kto zdobędzie więcej kart.

Gra może trwać bardzo długo. Warto się z dziećmi umówić, że będą grały tylko przez jakiś czas, a potem na dany sygnał przerwą grę i policzą swoje karty, aby wyłonić zwycięzcę.

STRONA 25 Przeliczanie obiektów; liczenie po 5**Ćwiczenie 1**

- ▶▶ Jakie ptaki rozpoznajesz na obrazkach? [gęsi, kaczki, kury, indyki, gołębie]
- ▶▶ Ile gęsi jest wewnątrz czerwonej pętli? Policz kreski narysowane poniżej stada gęsi. Ile ich jest? [7]
Należy zwrócić uwagę, czy dzieci nie zapomną policzyć kreski ukośnej. Taka metoda rysowania 5 kresek (z jedną ukośną) będzie stosowana także na kolejnych stronach ćwiczeń. Warto, aby dzieci się z nią oswoiły i sprawnie ją stosowały. Ułatwia ona bowiem zliczanie elementów piątkami. Można wyjaśnić dzieciom, że taki sposób liczenia – kiedy rysujemy sobie 5 kresek – jest wygodny i pomaga nam w liczeniu. Nie musimy liczyć od początku, bo wiemy, że zawsze mamy 5 – jak palców u ręki, więc potem trzeba doliczyć już tylko kilka elementów.
- ▶▶ Ile gęsi należy zatem dokleić poza pętlą, aby razem było ich tyle, ile kresek pod obrazkiem? [2]
Doklej brakujące gęsi.

Podobnie pracujemy z drugim przykładem.

Polecenia dodatkowe

- ▶▶ Jakie naklejki Ci zostały? [3 gęsi] Doklej je obok gęsi na obrazku i dorysuj tyle kresek, aby łącznie kreski i gęsi było tyle samo. Pamiętaj, że piąta kreska musi być ukośna.

Ćwiczenie 2

- ▶▶ Wytnij karteczki z kreskami z marginesu. Policz, ile jest kresek na każdej karteczce.
Warto tak poprowadzić rozmowę z dziećmi, aby zauważyły, że nie trzeba zliczać wszystkich kreseczek, gdyż symbol ||||| to 5 kresek, więc wystarczy tylko doliczać do 5 luźne kreski.
- ▶▶ Pomieszaj karteczki, a następnie spróbuj je ułożyć w kolejności od najmniejszej do największej liczby kresek.
- ▶▶ Znowu pomieszaj karteczki. Znajdź szybko tę, na której jest 7 kresek.

Powtarzamy to polecenie kilkakrotnie, podając różną liczbę kresek.

▶▶ Spójrz na stado kur. Ile jest kur wewnątrz pętli? Ile jest kur na zewnątrz pętli? Ile jest razem kur? Wklej pod obrazkiem odpowiednią karteczkę, tak aby kur i kresek było tyle samo.

Podobne pytania zadajemy odnośnie do indyków i gołębi.

Polecenia dodatkowe

▶▶ Ile jest kresek na karteczkach, które Ci zostały? [5, 7, 10]

▶▶ Narysuj na kartce 5 serduszek i przyklej pod obrazkiem odpowiednią karteczkę z kreskami.

Analogiczne polecenia formułujemy dla 7 kótek i 10 kwiatków.

STRONY 26–27 Przeliczanie obiektów; liczenie po 5

Ćwiczenia 1–3

Dzieci mogą wykonać te ćwiczenia samodzielnie. Przedtem upewnijmy się jednak, czy znają nazwy wszystkich zwierząt i warzyw przedstawionych na fotografiach.

Polecenia dodatkowe

▶▶ Ile krów brakuje do 10?

To samo pytanie zadajemy odnośnie do pozostałych grup zwierząt i warzyw.

▶▶ Których warzyw jest najwięcej, a których – najmniej?

STRONA 28 Ponad 10 – przeliczanie obiektów

Ćwiczenie 1

▶▶ Spójrz na płot, w którym sztachety pokolorowane są na żółto. Policz, ile jest żółtych sztachet. [10] Ile jest sztachet niepomalowanych? [3] Ile sztachet jest w całym płocie? Czy trzeba je liczyć od początku?

Zwracamy dzieciom uwagę, że skoro już wiemy, że żółtych sztachet jest 10, to wystarczy do 10 doliczyć 3 niepomalowane.

Analogicznie omawiamy kolejne przykłady.

Ćwiczenie 2

Zadajemy dzieciom kolejne pytania zgodnie z poleceniem w książce.

Ćwiczenie 3

To zadanie dzieci mogą rozwiązać samodzielnie.

Polecenie dodatkowe

▶▶ Ile jest kresek na naklejce, która została? [11] Przyklej ją na kartce i narysuj tyle bałwanek, ile jest kresek na naklejce.

Ćwiczenie 4

To pytanie warto zadać przy okazji omawiania pierwszego ćwiczenia na tej stronie.

STRONA 29 Ponad 15 – przeliczanie obiektów

Ćwiczenie 1

▶▶ Popatrz na pierwszy murek z cegieł. Ile cegieł pokolorowano na niebiesko? [10] Ile cegieł pokolorowano na czerwono? [5] Ile cegieł jest niepomalowanych? [1]

▶▶ Czy umiesz ustalić, ile jest cegieł w tym murku bez liczenia ich od początku? [tak, 10 i 5 i 1 to razem 16]

▶▶ Policz kreski narysowane pod pierwszym murkiem. Czy trzeba było zliczać je pojedynczo, czy można sprytnie ustalić ich liczbę?

Pokierujmy rozmowę tak, aby dzieci wpadły na pomysł liczenia piątkami: 5 i 5 to 10, jeszcze 5 to piętnaście, i 1 to razem 16.

▶▶ Czy cegieł w murku jest tyle samo co kresek?

▶▶ Pokoloruj 10 cegieł w drugim murku na niebiesko, a kolejnych 5 – na czerwono. Ile cegieł zostało niepokolorowanych? Ile jest razem cegieł w murku?

▶▶ Narysuj pod obrazkiem tyle kresek, ile jest cegieł w całym murku.

Analogiczne polecenia formułujemy odnośnie do kolejnych przykładów.

Ćwiczenie 2

To pytanie warto zadać przy okazji omawiania pierwszego ćwiczenia na tej stronie.

STRONY 30–31 Zliczanie po 5

Ćwiczenie 1

▶▶ Popatrz na pierwszy obrazek. Jakiego koloru są klocki? [pomarańczowe]

▶▶ Klocki te podzielono pionowymi kreskami na grupy. Ile jest klocków w każdej grupie? [5] Ile jest razem klocków w dwóch pierwszych grupach? [10] Czy potrafisz bez przeliczania odpowiedzieć, ile jest wszystkich pomarańczowych klocków? [14]

▶▶ Policz wszystkie pomarańczowe klocki, żeby sprawdzić, czy dobrze ustaliłeś ich liczbę.

▶▶ Niebieskie klocki nie są jeszcze pogrupowane. Aby podzielić je na grupy, odliczaj po 5 klocków i rysuj ołówkiem pionowe kreski.

▶▶ Sprawdź, czy w każdej grupie, którą utworzyłeś, jest 5 niebieskich klocków. Czy potrafisz bez przeliczania powiedzieć, ile jest razem wszystkich niebieskich klocków?

Można dzieciom doradzić, aby dziesiątkę oddzielały grubszą kreską.

Analogiczne polecenia formułujemy odnośnie do pozostałych grup klocków.

Ćwiczenie 2

To ćwiczenie dzieci mogą wykonać samodzielnie.

Ćwiczenie 3

▶▶ Obejrzyj pluszaki. Ile ich jest? Aby ułatwić sobie liczenie, otocz najpierw pętlami kolejne piątki pluszaków, a następnie zlicz piątki i dodaj do nich pluszaki, które nie trafiły do żadnej pętli. Czy potrafisz bez przeliczania wszystkich pluszaków powiedzieć, ile jest pluszaków na obrazku? [17]

Dzieciom, które nie są pewne swojej odpowiedzi, polecamy przeliczenie wszystkich pluszaków.

Odnośnie do samochodzików polecenia formułujemy analogicznie.

Polecenia dodatkowe

Na koniec można dzieciom polecić, aby pod każdą grupą zabawek narysowały odpowiednią liczbę kresek.

Ćwiczenie 4

Dzieci wykonują polecenie samodzielnie. Jeśli pod obrazkami w poprzednim ćwiczeniu dorysowywały kreski, teraz powinny je uzupełnić do 20. Mogą też ostatnią piątkę pluszaków i samochodzików otoczyć pętlami.

Polecenia dodatkowe

Pytamy, ilu pluszaków i ilu samochodzików dzieci nie wykorzystały. Mogą dokleić je na rysunku i dorysować innym kolorem dodatkowe kreski.